

środa, 22.02.2023

Prace konserwatorskie nad obrazem Matki Bożej z Cielczy

Trwają prace konserwatorskie nad obrazem Matki Bożej z Cielczy. Po wstępnych badaniach tzw. nieniszczących, tj. naświetleń powierzchni obrazu lampami UV oraz wykonaniu fotografii w podczerwieni, a także rentgenowskiego prześwietlenia obrazu, pobrano niewielkie próbki oryginalnej warstwy malarskiej do badań laboratoryjnych. Część badań zostanie przeprowadzona w laboratorium badawczym Restaurow w Toruniu, a część w Międzyuczelnianym Instytucie Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w Warszawie. Specjalistyczne badania, przy użyciu zaawansowanej technologii mają naprowadzić na datowanie obrazu. W laboratorium będą wykorzystane techniki takie jak m.in. : mikroskopowa analiza chemiczna składu pierwiastkowego warstw barwnych, identyfikacja pigmentów przy użyciu mikroskopu elektronowego (SEM-EDS) oraz spektroskopu Ramana. W oczekiwaniu na wyniki badań, równolegle prowadzona jest konserwacja obrazu. Po zdjęciu płótna z krosien zostało już wykonane oczyszczenie z zabrudzeń powierzchniowych, usunięto także przemalowania z poprzedniej konserwacji. W trakcie usuwania wtórnych warstw ukazały się m.in. drobiny złota na fragmentach gwiazdy na płaszczu Marii i mankietach Dzieciątka, a także zdobienia lamówki maforium Marii w postaci malowanych pereł i klejnotów. Obraz został następnie poddany regeneracji spoiwa dublażowego w Katedrze Konserwacji – Restauracji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej na UMK w Toruniu. Kolejno uzupełniono ubytki zaprawy w kolorze oryginalnego gruntu i podjęto się uzupełniania ubytków polichromii, w tym rekonstrukcji brakujących elementów przedstawienia. Uzupełnianie ubytków metodą retuszerską (kropką) jest żmudnym i długotrwałym procesem. Chodzi o to, aby wypełnić kolorem tylko brakujące fragmenty, unikając nachodzenia nowej farby na kontury oryginału (czyli przemalowywania), przy jednoczesnym staraniu o to, aby retusz taki był rozpoznawalny jako rekonstrukcja konserwatorska. Z uwagi na to, iż obraz Matki Bożej Cieleckiej jest mocno zniszczony, przetarty i z rozległymi ubytkami, opracowanie konserwatorskie wymaga czasu i sporego nakładu pracy.

Załączone zdjęcia: zdjęcia w UV, IR, Rtg, w trakcie usuwania przemalowań – zbliżenia, zaznaczenie wtórnych elementów, dublaż na stole, W trakcie uzupełniania zaprawy, retusz.